

Caritas

Au pair-senter

NORSK

Informasjonsbrosjyre for au pairer

2018

Innhold

Forord	3
Caritas au pair senter	4
Kontakt oss	6
Au pair-ordningen	7
Hvem kan bli au pair	8
Vertsfamiliens plikter	10
Arbeid og fritid	13
Økonomi og ferie	17
Helse	20
Reise hjem	21
Slutte / ny vertsfamilie	22

Forord

Verden har forandret seg siden au pair-ordningen ble opprettet i 1969. I dag migrerer mennesker på tvers av kontinenter med begrensede ressurser. Kulturutveksling er kanskje ikke lenger den eneste årsaken til at folk vil bli en del av au pair-ordningen.

Vertsfamiliene har et stort ansvar innenfor UDI sitt au pair-regelverk. De skal behandle au pieren som en del av familien og gi rom til å lære om norsk kultur. FAFO påpeker at det er viktig å anerkjenne at au pairer og vertsfamiliers kan ha ulike syn på au pair-ordningen hvis man ønsker å forbedre den.

Caritas au pair-senter skal være et fremtidsrettet og klokt senter. Det skal være et senter som tar hensyn til de forskjellige forventningene og som bygger oppunder ordningens opprinnelige formål i en verden der sosioøkonomiske skiller er vel så avgjørende som landegrensene.

Knut Andreas Lid
Fung. generalsekretær Caritas Norge

Caritas au pair-senter

Caritas au pair-senter er et nasjonalt tilbud til au pairer og vertsfamilier. Du kan ta kontakt med oss for å få svar på spørsmål om alt knyttet til au pair-ordningen og ditt liv i Norge. Vi bistår deg uansett problemstilling - enten det er et lite praktisk problem eller større juridiske problemer. Vi er også tilstede for konfliktløsning og fokuserer på å løse problemer ved dialog med deg og vertsfamilien. Dersom vi ikke har ekspertisen til å hjelpe deg vil vi sette deg i kontakt med offentlige kontorer eller andre som har den kunnskapen som trengs. Vi driver med støtte fra UDI, men er ikke en del av utlendingsforvaltningen.

På vårt senter arrangerer flere informasjonsmøter for au pairer og vertsfamilier. På disse møtene blir du kjent med au pair ordningen og au pair-senteret. I tillegg har vi ukentlige nettverkssamlinger for au pairer i Oslo. Disse samlingene skal være en møteplass for au pairer i Oslo-regionen og bidrar til å skape et sosialt nettverk særlig for au pairer som er nye i Norge. Vi arrangerer også søndagsturer. Følg med på nettsiden vår for informasjon om disse aktivitetene.

Caritas au pair-senter er en del av vårt ressurscenter for migranter. Du kan benytte deg av alle tilbudene som senteret har, som f.eks. helse- og juridisk rådgivning, internett og lignende.

Dersom du har spørsmål om våre norskkurs, ta kontakt med oss for mer informasjon.

Vi håper du blir fornøyd med senteret vårt!

Kontakt oss

Mer informasjon på senterets nettside:
caritas.no/au-pair-senter

Besøk oss i Oslo, Storgata 38, inngang fra Hausmannsgate. Åpningstider fra 10-16 mandag til fredag, og torsdag kveld fra 17-20. Besøk oss i Bergen, Sigurdsgate 8.

Telefonnummeret vårt er 404 28 460. Telefonsiden mandag - fredag klokken 10-15.

Du kan sende oss en epost til adressen aupair@caritas.no

Vi svarer på meldinger på Facebook. Her kan du også få informasjon om våre aktiviteter og nyheter.
www.facebook.com/caritasaupair

Au pair-ordningen

Formålet med au pair-ordningen er kulturutveksling. Ordningen har sin opprinnelse fra den europeiske au pair-konvensjonen fra 1969.

I Norge er regelverket noe justert, men det er knyttet helt spesifikke rettigheter og plikter til både vertsfamilier og au pairer. Disse rettighetene og pliktene har UDI beskrevet i et rundskriv¹ kalt RS 2012-015. Brosjyren du nå leser er basert på dette rundskrivet. Du kan også lese rundskrivet i sin helhet på UDI sin nettside.

De fleste au pairere er i dag fra Asia og Øst-Europa - men ordningen startet for unge europeere. Noen mener at ordningen legger til rette for utnyttelse av sårbare personer. Caritas au pair-senter skal være en støtte for au pairer og vertsfamilier i Norge, slik at utnyttelse og misbruk av ordningen forebygges og stoppes.

¹ <https://www.udiregelverk.no/no/rettskilder/udi-rundskriv/rs-2012-015/>

Hvem kan bli au pair?

Ikke alle mennesker kan bli au pair i Norge. Det er knyttet noen krav til deg dersom du ønsker å bli det, og disse krav håndheves når du søker om au pair-tillatelse hos UDI. Her finner du en liste over de viktigste kriteriene.

- EU/EØS borgere må ha en oppholdstillatelse for å være i Norge mer enn tre måneder - da må du søke om au pair tillatelse.
- Kommer du fra et land utenfor EU/EØS må du vanligvis søke om au pair-tillatelse fra hjemlandet ditt. Oppholdet ditt i Norge blir dermed knyttet til au pair-tillatelsen.

- Du kan ikke være i familie med verts-familien din, og normalt ikke fra samme land fordi tillatelsen handler om kulturutveksling.

- Du må være over 18 år, og ikke ha fylt 30 år for kunne være au pair. Både kvinner og menn kan være au pair.

- Personer med barn kan ikke være au pair. Blir du gravid mens du er i Norge er dette likevel ikke oppsigelsesgrunn.

- UDI gjør en returvurdering; de må se at det er sannsynlig at du vil forlate Norge når au pair-perioden på to år er avsluttet. Forholdene i hjemlandet ditt må tilsi at du vil reise tilbake.

Det siste punktet er spesielt relevant for personer som kommer fra land utenfor EØS-området. UDI undersøker om det er sannsynlig at du vil reise hjem igjen etter at au pair-perioden er avsluttet. Dersom du ikke forlater Norge etter at au pair-perioden er over, er dette et brudd på utlendingsloven. Dette kan føre til at du ikke får oppholdtillatelse i Norge på et senere tidspunkt.

Vertsfamiliens plikter

Det er viktig å huske på at vertsfamilien har en rekke plikter overfor deg som au pair. Disse pliktene skal bidra til at du ikke bli utnyttet og at au pair-ordningen ikke blir misbrukt. Det er viktig at du er enig om forholdene du skal leve under som au pair gjennom en kontrakt. Kontrakten heter: «Contract for cultural exchange between au pair and host family», og du finner den på UDI sine nettsider. Flere av punktene i kontrakten kan ikke forhandles om. Videre har vi listet opp noen av de viktigste pliktene vertsfamilien har overfor deg.

- Vertsfamilien kan bare ha én au pair om gangen.
- Du har krav på gratis kost og losji. Du skal bo hos vertsfamilien din gratis og du skal ha et privat rom i huset/leiligheten. Rommet bør kunne låses.
- Per februar 2018 har du krav på minst 5600 kroner før skatt per måned i lommepenger. Dersom du blir betalt minimumslønn er vertsfamilien pliktig til å øke lønnen din i takt med endringene gjort av UDI. UDI kan øke satsene og oppdatert

informasjon finner du på UDI sin nettsider.

- Vertsfamilien er pliktig til å gi deg norsk-kurs til en verdi av minst 8400 kroner i året (per februar 2018). Vertsfamilien er ansvarlig for å finne et kurs og betale for det, men du kan også finne et kurs selv. UDI kan øke satsene og oppdatert informasjon finner du på UDI sin nettsider. Vertsfamilien skal i tillegg betale for transport til kurset hvis det er nødvendig.
- Vertsfamilien skal sørge for at du blir tuberkulosestestet når du ankommer Norge om du er fra et land med mye tuberkulose. Hvilke land dette er finner du på

Folkehelseinstituttet sine nettsider. Det er ikke nødvendig med tuberkolosestest for EU/EØS borgere.

- Du har krav på at vertsfamilien skaffer deg en forsikring som dekker hjemreisen i tilfelle alvorlig sykdom, skade eller død.
- Du har krav på ferie og feriepenger. Mer om dette under «økonomi og ferie» i brosjyren.

Dersom du opplever at vertsfamilien din ikke overholder pliktene sine, kan du ta kontakt med Caritas au pair-senter. Ofte løser problemet seg når vi hjelper deg i kontakt med vertsfamilien din.

Dersom vertsfamilien har brutt en eller flere av reglene i kontrakten har du mulighet til å gi beskjed om dette direkte til UDI. Via deres nettsider finnes det et kontaktskjema som du kan benytte. Hvis det gjelder grove brudd, kan UDI vurdere å gi familie karantene slik at de ikke har mulighet til å ha au pair på en stund.

Arbeid og fritid

Balansen mellom arbeidet du gjør og fritiden din kan være en årsak til uenighet mellom au pairer og vertsfamilier. Det er fordi noen vertsfamilier skaffer seg au pair fordi de trenger ekstra hjelp i hverdagen. Da er det godt å vite at UDI har klare regler for hvor mye du skal arbeid og hvor mye fritid du har krav på.

- Arbeidstiden din skal ikke overstige 5 timer per dag – eller maks 30 timer per uke.
- Du har krav på minst én fridag i uka og minst én slik fridag i måneden skal være en søndag. I tillegg til fridagen skal minst en ettermiddag være fri i uka.

- Du kan ikke arbeide hos andre arbeidsgivere eller hos andre familier enn vertsfamilien din. Dette vil være ulovlig arbeid og kan være straffbart.
- Du har rett til å delta i norskopplæring og fritidsaktiviteter. Oppgavene du har som au pair skal ikke komme i veien for praktisering av religionen din.

Siden au pair-ordningens formål er kulturutveksling, er det også regler knyttet til hvilke arbeidsoppgaver du skal utføre. Arbeidet ditt skal begrenses til oppgaver som lettere husarbeid, barnepass og pass av kjæledyr. Det er viktig at arbeidsoppgavene blir detaljert definert i arbeidskontrakten. Caritas au pair-senter er også opptatt av at du som au pair skal være med å bestemme hvilke arbeidsoppgaver du har lyst til å gjøre. Det er viktig å ikke signere på noe du er uenig i. Hvis du er usikker på kontrakten kan du vise den til Caritas au pair-senter og få råd om innholdet.

Atlantis formidlingsbyrå² skriver følgende om hvilke arbeidsoppgaver en au pair skal ha for å skille mellom en au pair og en profesjonell vaskehjelp:

Barnepass

- stelle og gi barna mat om morgenen
- følge til barnehage/skole
- passe barna i løpet av dagen
- leke og gå tur med barn
- hjelpe med lekser
- matlaging til barna
- følge til og fra fritidsaktiviteter
- kveldsstell med bading og legge barna
- barnevakt på ettermiddag/kveld (avtalt på forhånd)

Lettere husarbeid

- rydde etter barna (f.eks. leker)
- re opp og skifte på barnas senger
- støvsuge, vaske gulv og tørke støv på barnas rom og i fellesarealer
- vaske klær i vaskemaskin, henge opp klær og bruke tørketrommel
- stryke klær for barna
- vaske opp, rydde ut og inn av oppvaskmaskin
- rydde og holde kjøkkenet rent, inkludert vask av gulvene
- handle mat (utenom storinnkjøp)

² <http://atlantis.no/au-pair-i-norge/arbeidsoppgaver-for-au-pair/>

- gå tur med og mate husdyr (må avtales på forhånd)
- dele på matlaging og opprydding i forbindelse med måltider med de andre voksne i husholdet
- au pairen har hele tiden ansvar for å holde eget rom/bad rent og ryddig

Husarbeid som ikke er egnet for au pairer

- hagearbeid
- vaske bilen
- vindusvask
- vårrengjøring og ukentlig storvask
- skrubbe komfyr
- vaske og rydde opp etter husdyr
- re opp og skifte på vertsforeldrenes seng
- stryke klær for vertsforeldrene
- vaske vertsforeldrenes private bad
- passe husdyr i au parens fritid/ferie (det regnes da som arbeidstid)
- pusse sølv
- servere mat i vertsfamiliens selskaper

Økonomi og ferie

Det er viktig å kjenne rettighetene sine knyttet til utbetaling av lommepenger/lønn og feriepenge. Selv om det kan være vanskelig å snakke om penger er det viktig å være enige om dette når man utformer au pair-kontrakten. UDI bruker begrepene lommepenger og lønn om hverandre, så vi bruker her begge ordene.

- Du har krav på minst 5600 kroner før skatt per måned i lommepenger/lønn. Dersom du blir betalt minimumslønn er vertsfamilien pliktig til å øke lommepengene/lønnen din i takt med endringene gjort av UDI. Satsene skal normalt økes årlig.

- Lommepenger/lønn er skattepliktig. Det er vertsfamilien som trekker skatt fra lønnen din, men du er ansvarlig for å at skatten blir innbetalt. Husk å be om en lønsslipp fra vertsfamilien din der det står hvor mye skatt du har betalt.

- Du har rett på fri kost og losji. Dette er også skattepliktig. Det er Skatteetaten som fastsetter verdien av disse godene. Per februar 2018 er verdien av kost og losji satt til 124 kroner per dag.

- Dersom det er blitt betalt for mye skatt får du tilbakebetalt disse av skatteetaten. Dersom det er blitt betalt for lite skatt må du betale til skattemyndighetene. Du kan selv besøke Skattekontoret for å få vite eksakt for mye skatt du skal betale.

- Pengene som går til norskkurs er ikke skattepliktige fordi de regnes som en del av kulturutvekslingen.
- Som au pair har du rett på ferie 25 virkedager i kalenderåret. Hvis du begynner som au pair etter 30. september har du rett til 6 virkedager ferie. 3 av ferieukene skal være mellom 1.juni og 30. september, hvis du ønsker det selv.

- Reglene rundt ferie gjelder også dersom du bytter vertsfamilie. Husk å få en erklæring fra den tidligere vertsfamilien din hvis du ikke har hatt ferie, eventuelt et skriv som sier hvor mye ferie du har hatt.

- Du har krav på feriepenger. Feriepengene er 10,2 % av inntekten din før skatt, inkludert verdien av kost. Verdien av kost fastsettes av Skatteetaten og er per februar 2018 på 88 kroner per dag.

- Når du har ferie får du ikke lønn, og vanligvis er dette perioden du får utbetalt feriepengene dine.

- Feriepengene blir opptjent når du jobber, dermed vil du ikke få utbetalt feriepengene før det andre kalenderåret som au pair. Det vil si at du ikke får lønn når du har ferie det første året.

- Det er viktig å huske på at du skal være med på å bestemme når du har ferie. Vertsfamilien din kan ikke plutselig reise bort og si at det er ferien din.

Helse

- Som au pair betaler du skatt og er medlem i Folketrygden. Det vil si at du har rett på gratis helsetjenester på lik linje med andre innbyggere i Norge.
- Nå du har søkt og fått oppholdskort fra politiet må du gå til Skatteetaten og søke om personnummer. Du vil få tildelt en fastlege som er den legen du går til når du trenger helsehjelp.
- Dersom du blir syk har du rett til å sykemelde deg. Det vil si at du ikke trenger å jobbe mens du er syk. Dersom du er syk mer enn 3 dager må du få en sykemelding av fastlegen din.
- Du har krav på sykepenge dersom du har vært hos vertsfamilien din i mer enn fire uker. Det er vertsfamilien som skal dekke de 16 første dagene i sykemeldingsperioden, og etter det så tar NAV over ansvaret.
- Hvis du blir syk svært lenge kan du i samarbeid med vertsfamilien din avgjøre om du skal avslutte au pair-forholdet.

- Tannlegetjenester i Norge går ikke under folketrygden, og det er svært dyrt.

- Vertsfamilien skal sørge for at du blir tuberkulosestestet når du ankommer Norge om du er fra et land med mye tuberkulose. Smittevernkontoret i kommunen har ansvar for dette.

- Dersom du blir gravid har du rett på gratis helsehjelp i Norge. Graviditet er ikke en oppsigelsesgrunn, men når du får barn oppfyller du ikke lenger vilkårene for å være au pair.

Reise hjem

- Når au pair-kontrakten er avsluttet og du skal reise hjem må vertsfamilien betale for hjemreisen din.

- Vertsfamilien må ikke betale for andre reiser. De skal heller ikke betale for reise til et annet land enn ditt hjemland ved endt au pair-opphold.

- Vertsfamilien skal betale forsikring for deg som dekker hjemreise/hjemsendelse hvis du skulle bli alvorlig syk, skadet eller dø.

Slutte/ny vertsfamilie

Det er ikke alltid kjemien stemmer med vertsfamilien. Da er det viktig å vite at man kan si opp au pair-kontrakten og reise hjem, eller man kan bytte vertsfamilie.

- Både du og vertsfamilien kan si opp kontrakten med frist på minst én måned. Oppsigelsen skal være skriftlig.
- Vertsfamilien kan ikke si deg opp uten saklig grunn. Du kan kreve at vertsfamilien oppgir skriftlig hva som er grunnen til oppsigelsen, det trenger ikke du.
- Under oppsigelsestiden skal du få betalt, og du har rett til å bo hos vertsfamilien. Om du har ferie tilgode kan du ta ut denne.
- Både du og vertsfamilien kan heve kontrakten umiddelbart hvis det har skjedd grove kontraktsbrudd. Da gjelder det ingen oppsigelsestid. Ta kontakt med senteret hvis du er i tvil om hva som er grove kontraktsbrudd.
- Du og vertsfamilien skal melde fra til politiet eller UDI hvis kontrakten sies opp før din tillatelse løper ut.

- At kontrakten sies opp innebærer ikke at du umiddelbart må forlate Norge. UDI eller politiet vil varsle deg om at de vurderer å trekke tilbake tillatelsen og gi deg mulighet til å uttale deg. Du kan også finne en ny vertsfamilie og søke om ny au pair-tillatelse innen fristen som blir gitt.
- Du kan når som helst søke om å bytte vertsfamilie hvis du har en gyldig au pair-tillatelse. UDI behandler dette som en søknad om fornyelse.
- Du kan bo og arbeide hos den nye vertsfamilien når du har levert en fullstendig søknad hos politiet. Saksbehandlingstiden blir regnet med i den totale oppholdstiden din som au pair. Du kan være au pair i Norge i maks 2 år.

Kontakt oss

Mer informasjon på senterets nettside:
caritas.no/au-pair-senter

Besøk oss i Oslo, Storgata 38, inngang fra Hausmannsgate. Åpningstider fra 10-16 mandag til fredag, og torsdag kveld fra 17-20. Besøk oss i Bergen, Sigurdsgate 8.

Telefonnummeret vårt er 404 28 460. Telefонтiden mandag - fredag klokken 10-15.

Du kan sende oss en epost til adressen aupair@caritas.no

Vi svarer på meldinger på Facebook. Her kan du også få informasjon om våre aktiviteter og nyheter.
www.facebook.com/caritasaupair

